

ශ්‍රී ලංකාවේ කෝමිෂන් පෙළව විවිධත්වයේ විකාශනය සහ අනුවරත්තනාව

ආචාරය පි. ගණේෂන්
ගාක හා ජාතා පමිපත් මධ්‍යස්ථානය,
පේරාදෙණිය.

ହୃଦୟନାମ

ఫ్లోరిడా

କ୍ଷାତ୍ର ଶିଖିଦିତ୍ୱ

හොම සහ දේශගුණික විව්ලතාවෙන් යුත් විවිධත්වයෙන් පරිපුරුණ බේම් තීරුවක් ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ඇති අතර, එහි ප්‍රිතිප්ල වශයෙන් දිවයින් විශ්වලතාවෙන්හි, විශාල වැදගත්කමතින් යුත් අද්විතීය ගාක විශේෂ විවිධත්වයක් සහිත රාන සම්පත්වලින් අනුත් පරිසර පද්ධති මාලාවක් එහි ඇත. සපුෂ්ප ගාක විශේෂ 3650 කින් මේ දිවයින අලංකාරවක් ව ඇති අතර, එවා අතරින් ගාක ගණ 342 කට සහ කුල 103 කට අයත් විශේෂ 879 ක් ඒක දේශීය විශේෂ වේ. (බණ්ඩාරනායක සහ පුද්ගලික බාවා 1991). ඉත්දු - ශ්‍රී ලංකා අඩුකාඛු, හිමාලයීය සහ මලයාඛු ගාක මූලාග, සාරව නිවර්තන සහ සාරව හොතික ව්‍යාප්තියකින් මේ රට කුල තිරුපතුය වී ඇත. (අධ්‍යික්ෂණම, 1995) අධිද්‍රව්‍යික ඉන්දියාවේ ශ්‍රී ලාංඡනය ගාක විශේෂ ප්‍රධාන වශයෙන් තිරුපතුයටම හැරුණු විට, ශ්‍රී ලංකාවේ පුද්ගල විවිධත්වයක් සහ ඒක දේශීයත්වයක් දක්නට ලැබේ. මේ රට කුල වෙන වෙන ගාක කළාප පහළෙවිකින් ඉහළ මට්ටමේ පරිසර පද්ධති විවිධත්වයක් තිරුපතුය කෙරේ. සපුෂ්ප ගාකවල ඒකදේශීයත්වය 27% කි. ශ්‍රී ලංකාවේ තිරේත දිග කළාපයේ වැඩි වනාන්තරයෙන් තිවර්තන කළාපයේ තිව විද්‍යාත්මක වශයෙන් අනිශේච්නම පොශ්‍යයක් පරිසර පද්ධතියක් තිරුපතුය වේ. කැමි පාරිසරික කළාප විඩි හතරක් සලකුණු කරනු ලැබේ ඇති අතර, කැමි පාරිසර පද්ධති විවිධත්වයක් තිරුපතුය කරන වර්තාපතන රටාව, පිහිටීමේ උය, ජ්‍යෙෂ්ඨ පෘෂ්ඨීය ලක්ෂණ, පා-ඹ වර්ග සහ දාෂ්ඨ්‍යක්ව් පරාය යන මේවායේ

අභ්‍යන්තර පායෙන්ගතක් ඒ එකීනොකු පැවතුව ඇති. (පානබොක්ස් සහ කවිත් අය 1975) ස්ථීර කෘෂිකරුමය යටතේ 25% ක්ද අතරින් පතර ප්‍රයෝගනයට ගැනෙන බෝග බිම් 20% ක්ද ගෙවතු යටතේ 12% ක්ද තත්ත්වීම්, ලදු බිම්, වගුරු ආදියෙන් යුත් ඉඩිම් 16% ක්ද වනාන්තර යටතේ 27% ක්ද, ඉඩිම් පරිහරණ රටාවෙන් අනාවරණය වේ.

කාලී දෙපල විවිධත්වයේ විකාශනය

වසර දකුණු 3000 ක් හිඳේයේ සිදුවූ ස්වභාව ධර්මයේ ජීවිත විද්‍යාත්මක පරිභාෂා හේතු කොට ගෙන, වත්මන් ගෝග ගාබවල, වෙනස්කම් දහස් ගණනික්න් යුත් එහෙත් රාජමය වශයෙන් අද්විතීය වූ වන - විවිධව් හට ගෙන ඇත්. අපගේ පරපුරු ගොටින් විසින් පරපුරුන් පරපුරුව තොකිචිවා ගොටිනැත් කරගෙන යාම මිනින් මෙකි කැමි හෝග පරිභාකාරී ලෙස තෝරා ගැනීම සහ පවත්වා ගෙන යාම සඳහා ගතවී ඇත්තේ වසර 12,000 ක් තරම් වූ කාලයීමාවක් පමණකි. අද පවත්නා හෝග ගාකවල විවිධත්වය මෙයින් ගක්මීමත් පදනමක් වැඩි තිබේ. විකෘතිය, සංස්කරණය සහ දෙමුහුන් කිරීම ගහනයේ විවිධත්වය වැඩිවීමේ ප්‍රධාන සාධක වේ. රට පවත්ති වශයෙන්, වරණය සහ ජාත ප්‍රේලිනය විවිධත්වය අඩුවීම කෙරෙහි ප්‍රතිවිරුද්ධිව ක්‍රියා කරයි. කැමි ජෙව් විවිධත්වය කැමි කාර්මික ගෝගවල කාර්ය සාධනය පවත්වා ගැනීම හෝ වැඩි දියුණු කර ගැනීම සඳහා වූ යම් ප්‍රයත්තයකට ඇති එකම පදනම වන අතර, එය වාර්ෂික සහ බහු වාර්ෂික වර්ගවලට අයන් හෝග විශ්වාසන්ගේ සෞම්දර්ශවල සිට අරඹ වශයෙන් ගහස්පිතන (වල් පැලුවී සිතින) සහ වන හෝග නා සබඳකම් ඇති එවා දක්වා එය විසින්දේ. කැමි කාර්මික හෝග සම්බන්ධයෙන්, වසර දහස් ගණනාවන් තිස්සේ ගොටින් විසින් හෝග විවිධත්වය පවත්වා ගෙන ගොයේ ඇති අතර, ඒ එක එකක් නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන්ට ප්‍රතිච්චා දක්වා ඇත.

ගොවිපළවල් අතර විවිධ ප්‍රවේණී දරක පුවමාරුව යන මේවායේ ප්‍රතිඵලයයි. ද්‍රව්‍යම් එකතු කරන්නන් ස්වාහාව ධරුමය උනන්දුවෙන් නිරික්ෂණය කළ අය වූ අතර, මුවින් කැමිකරමයේ යෙදීමට පෙළෙනින්නට බොහෝ කළකට පෙර ගාක තීවිතය පිළිබඳ කරුණු හොඳින් දැන සිටින්නට ඇත. වාචින්ගේ මකය අනුව, හෝග විකාශනයට ස්වාහාවික සහ සවිභාගික වරණය උද්වි වන අතර, යමිනිසි ස්වදරුගයක් සමඟ එවා යම් රුපානුදරුකයකට රුකුල් දෙන්නට ඇත. (ඩොනල්ඩ් සහ ඩැමිඩින්, 1984) මෙකි වරණ පිචිනය ගැන තොසලකා, ස්වාහාවික හා සවිභාගික වරණයේ විෂමරුත්තියකාව නිසා විවිධත්වය රදී පැවතුණි. එක් එක් විශේෂය, විවිධ පරිපර පද්ධතිවලට සහ දේශගුණවලට ගැලපෙන බොහෝ සංඛ්‍යාවකින් පුක්ත වූ ද, ජාතමය වශයෙන් සුඩියෙන් වූ ද ගාක දරුවලින් සංුද්ධත වී ඇත. ජාතමය, මානව, ජේව් සහ හොඳික පද්ධතිවල අනෙකුතා ස්ථියාකාරීත්වය තුළින් ද තම අනුවරතක ප්‍රතිචාරවල විකරණය මගින් විවිධ පරිපර කරා හෝග වර්ග පැතිර යාම තුළින්ද හොමදරු පරිණාමය වී තොකඩා පැවතුණු අතර, එහි අවසාන ප්‍රතිඵල වශයෙන් එක් එක් පරිපරය ඇතුළත එම දැඩිමේ විහ්චනාව වූ ද විය.

ජාතාවාසවලට අයත් විය. එකල හාවිතයේ පැවැති පාරමිපරික යැඹුම් කැමිකරමාත්තයට වාරිමාරුග වී ගොවිතැන, අහය් දියෙන් වැඩි කළ උස්කීම් වගාව (හේත් ගොවිතැන) සහ ගෙවිතුවල මිශ්‍ර වගාවද ඇතුළත් විය. හේත් ගොවිතැන කරන ලද්දේ විශාල ගස් කපා දැමීමින් තොරවය. එ කළ පැවැති වගා සහ ඉඩම් පරිහරණ රටාවෙහිලා, වන රක්ෂිතයන්, ජලය, පස සහ එහි සාරවත් බවද එහි ජේව් විවිධත්වය ද සැලකිල්ලට ගන්නට ඇත. මේ පරිදේදේ කැමිකාරීමික හාවිතාවන් ජේව් පාරිසරික වශයෙන් පදනම් වූ බවත්, එහි කැමි ජේව් විවිධත්වය ආරක්ෂා කරන ලද බවත් පෙන් යන අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විවිධ පාරිසරික නිකේතනවලට සහ සංස්කෘතික වරණයන්ට ගැලපෙන පුරුෂ් ප්‍රාදේශීය හොමදරු පරාසයක් බිජි වී එය පරපුරෙන් පරපුරට හාරදෙන ලදී.

හෝග ජාත විවිධත්වය පවත්වා ගැනීම

පාරමිපරික ගොවින්ගේ කෙත් සහ ගමේ ගෙවතු ජාත විවිධත්වය ගබඩා වී ඇති තුන්ය. පාරමිපරික ගොවියාගේ කෙනෙහි, වගා කරන ලද කුඩා සහ කුලු ගැනීම්

පුරුෂ ගොවින් විසින්
සෙසුළයදී සුදාම
අපුරින වෙර් සෝරා
ඇති අපුරා පිදිවිභි
සෙරෙන පැවතින්
ඡෙලදායම් විශ්‍රායාම්
එම් අපුරින් විභා දැක්
විශාල සංඛ්‍යාවක
වෙළාභ්‍ය සාලයක
සුරා රට රටවල
ගොවින් විසින්
සෙසුළගෙන විවිධ
ස්ථානවල විශාකර
වර්ජමාන සහ
අනාගත පරමිතරවල
ප්‍රායෝගිය පදනා
කිලික පර ඇත.
(ලිංකානා
සෙසුළකාගාරයේ
අනුග්‍රහයන්)

ශ්‍රී ලංකාව ගැන සැලකීමේදී, වියලි කළාපයේ සහ අන්තර මධ්‍ය කළාපයේ 5 වැනි සියවසේදී පමණ අනිවිශාල වාරිමාරුග පද්ධති ඉදි කිරීම තුළින් ප්‍රතිශ්ථාපිත කැමිකාරීම් තුම්යක් ප්‍රමුඛත්වය ගෙන තිබුණු බව ඉතිහාසය පිළිබඳ වාරකාවලින් පැහැදිලි වේ. ඉදිතරන ලද ජලාශයක්, ජලාශයේ බැම්ම අසල පහළින් වූ කුඩා යායායක්, එහි පසයකින් මීනිසුන් පදිංචි ගෙවල් සමුහයක්, ජලාශ පත්ලට ඉහළින් වූ තණිම් සහ තණිම් ඉස්මන්නේ එල පෝෂක ප්‍රදේශය තුළ වූ වන රක්ෂිතයක් ද මෙකි අදවිත්ය

තැනැගෙන් කුලු වාසන්ම් අතර වල් පැලුවී සහිත මායිම් බිම, නව ප්‍රවේණී දරුවල ගෙවිත් විකාශනයට අඛණ්ඩවිම උද්වි වේ. ග්‍රාමීය ගොවි ජනතාවන් විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබන පාරමිපරික කුඩා කුඩාරුවල, ගෙවල් පිටුපස ඇති වුවුවල සහ පිටුපස ඇති අංගණවල වැනිනර දේශීය ගෝග විශේෂ විවිධත්වයක් ද අභ්‍යන්තර විශේෂවල විව්‍යාතාවක්ද හටගනී. සියල්ල සැලකිල්ලට ගන් විට, ගෝග විවිධත්වය වැඩිහිටිව ද ගෙදර - දොර පාවිචිය සඳහා එකිනෙක වර්ග තොරා ගෙන අකිරික්නය අලවී

කළහුති තිස්පාදන ලෙය තබා ගැනීමට ද යෝගා වූයේ විවිධ කාමි-ගොම කන්ත්වියන් තුළ දේශීව් වර්ණාපතන රටාවන්ගේ බලපෑමට යටත්වූ යුතිම් කාමිකරණය සහ වියලු කාල සීමාවන් තුළදී වාරිමාරග කටයුතු සඳහා ජලය ලබා ගතහැකි වීම බව පෙනේ.

විවිධ ප්‍රාදේශීය සහ සංස්කෘතික වරණයන් ප්‍රාදේශීය ජන්මාණු පළාත්ම සංරක්ෂණයට සහ එවා තවදුර සමැද්මිලත්වීමට ද ගෙවු විය.

වල් වියෙකුවලට විභා වැඩිතර ලෙස රුපානුදරකීය විවිධත්වයේ ඉහළ මට්ටමක් සොම දරකිවිලින් පෙන්වුම් කෙරේ. තවද, තම වන ගත පුරුෂ ජන්ම ව්‍යාසණුම් පරායයෙන් පිටතට විවත ලද දරය යුර බැහුරට ගෙන යතු උශ්චි විට, ඇතුම් ලෙසෙන සම්බන්ධයෙන් විභා විශාල පරායක ප්‍රවේශි ප්‍රශේදනයක් එවායින් පෙන්වුම් කෙරේ. එට පටහැනි වශයෙන්, වල් ගාක වියෙක තම පරියර තුළදී කැපී ශේගවිලට විභා දිරුස කාලයක් නියයේ ස්ථාපාවික වරණ පිවිතයට හාරනය වූ අතර, ව්‍යාවිතනකයන්ට සහ කැපී පැවැත්විලට මිරෝන්තු දීම සඳහා විශාල ජාන විවිධත්වයක් මෙන්ම අඩීවි ප්‍රත්‍යාබලවලට යම් ප්‍රතිධාරණයක් ද එමගින් ලබා ගැනීම්.

శేగ ప్రవేషి విలిదినటియ ప్రభుయౌవర అండ్లినీ
కలమినూకరణుయ కీరిమ లభినీ, గోవినీ తమ ఆఖారవిల
ఆరజ్ఞావి పచినట్టు గెను శో వీద్దిచర గెను ఆతియి
పాంశుకు నోవి ద్రాగుల డ్రువరణటియ పఱ విపరయాయ గైనాడ
స్యాయా లలూ ఆత. మివ్వినీ ఆత్తుతి విల, లంఘదీయ విలినూకమ,
యోగ వీల్కుక్కరిమ, విషేష గుణానొకు లక్షణ ఆదియ ఉడ్యో
నెపిల (విలిల) ప్రువిడ వీని ఆవేషికు లక్షణ పచినట్టు గెను
యామల గృహస్తుష కలూ వియ గ్యాచియ. మెపరిడ్డెడనీ ద్రాగుల
సంప్రదీయ కలక్కడి లినచుఫీమల ఉధి ఆత.

දහසය වැනි පියවරයේ මුළු හාගයේදී මෙරටට පුරුෂීයන්ගේ ආක්‍රමණය සිදුවූ විට, ඇතුළු ප්‍රදේශවල ගෘහයේ කැඩකරමය අනුකූලයෙන් මිනා පරිමාන අපනයන හෝග වැවිලිවලින් යටපත් එහි ගිය අතර, එහි ප්‍රථිථල විශයෙන් ඉඩම් පරිහරණ රටාවේ විශාල වෙනසකම් ඇතිවිය. කෙසේ නමුත්, ඇතුළු වැවිලි හෝග සාරපික විය. ජෙව් පරිසරයේ වර්ණය බලවේග හේතුවෙන්, යම් හෝගයක් තොකවිවා විගා කිරීම වැළකී යාම තෙක් ඉඩම් පරිහරණ රටාව සිම්පූරණයෙන් වෙනස විය හැකිය. හෙමිලියා, වැජට්විකරක්ස (Hemileia Vastatrix) නම් රෝග කාරකය විධින් ඇති කරනු ලැබූ මෙකඩ දැදැමී රෝගයෙන් කෝපී විගාව මුළුමතින් විනාශ මුහුරට පත් වූ නිසා වර්ෂ 1869 දී කෝපී විගාව අත්හුර දැමීමට සිදුවූ අතර, ඒ වෙනුවට තේ විගාව ආරම්භ විය. කේ විගාව හි ලංකාවේ තන්ත්වයන්ට මතා ලෙස ගැලපුණා පමණක් තොව, කදුරට ඇතුළු ජෙව් පාරිසරික නිස්සන ඇල ඉතා උයස් ලෙස හිජාත්මක වී උයස් තන්ත්වයේ තේ එමගින් නිෂ්පාදනය කෙරිණි.

ତ୍ରୀ ଲକ୍ଷଣାଲୀ ଯି ପିଲିବେ ଦୁଃଖ ହନ କିମ୍ବା ଦେବୀଙ୍କ ପୁରୁଷ
ଶିରିଦିନଟିଲି ପରାପର, ଯିବା ଦୂର ଦୂର ହୋଇ ଦୂରବିଲ ଯିବା ତେ
ହା ନ୍ୟାକମି କିମ୍ବା ବିନାଗକ ବିଶେଷ ଦେବୀରୀ ବିଶୁଦ୍ଧ ହେ.

සහ වගා ක්‍රමවලින් පුක්ත වූ දේශගැණික ගොම සහ ගොම දරය පිළිබඳ පුරුෂ විවෘතතාව ද නිසා, නිශ්චිත අවශ්‍යතා සඳහා තෝරා ගැනුණු ප්‍රධීපිත දරවලද විවිධත්ව රෙසක් ඇතිවිය. විවිධ ගාක දරය පවත්වා ගෙන යාමේ සම්ප්‍රදාය ගොටින් විසින් අඛණ්ඩව කරගෙන යන ලද්දේ ඒවා ඒ වත්තිව ඔවුන්ගේ මට්ටපියන් සහ මුත්තන් මිත්තන් විසින් වටා තිබුණු බැවිති. වර්ෂ 1919 දී දේශීය ටි වර්ග 600 ක් පමණ වි වර්ග වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩ සටහනක් සඳහා එකතු කරනු ලැබේ. (මොලගොඩ, 1924) මාස 3 පිට් 6 දක්වා වයස් කාණ්ඩවලට අයන් වූ ද, විවිධ දේශගැණු තත්ත්වයන්ට ගැලපෙන්නා වූ ද, ගොමදරය රෙසක් එකතු කොට ඒවා ඇගයුම් කොට පවත්වා ගෙන යන ලදී. මේ එකතු කිරීම්වලින්, ඉකා ගොඩ වර්ගයට අයන් ඒවා “නුම්බුන් පෙළ කෙටිමට” හාරනය කොට බහිස්ථානීය අනුවර්තියනා පරිජ්‍යනයෙන් පරිස්කාවට හාරනය කරන ලදී. (ලෝඩ්, 1927)

ඇතුම් රුපවේදීය සහ හෝතලේදීය ලක්ෂණ තුළ වූ සාමාන්‍ය ඉන්ධිකා විශේෂයන්ගෙන් ටෙනස් වූ විමාර්ගිකයක් වත හිතටි එ වර්ග වාර්තාගතව ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ පමණි. (අච්චර්ත්, 1952) අඟ් තිවිල නිවාරු ජ්ලාඩමයන්ගේ පොහොයන් එව ඇතුම් එටි හා අඟ් ප්‍රත්‍යාබ්‍රිත්වලට ප්‍රතිරෝධය දැක්වීමේ ඇති වර්ග ප්‍රහවයන් මහින් ආදර්යයක් ගත හැකියේ පවති. නිපිට්වී 3 යහ නිපිට්වී 4 ඇතුළු දුෂ්චිරු ගාක රලවකයන්ට ප්‍රතිරෝධය දක්වන බොහෝ රාන අපේ ගාක වර්ගවලින් නිවිති ඇත. (ඩුජ්. 1977) තිෂපාදක මට්ටම් දියුණු කිරීමේ උත්සාහයන් තියා, 1916 පටන් විදේශවිලින් එ වර්ග මෙරටට ගෙනවිතු ලැබේ. තවද, 1950 ගණන්වල මුල් හාගයේ පටන් දේශීය එ වර්ග සහ අලුතෙන් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ එ වර්ග ප්‍රයෝගනයට ගතිලින් දෙමුණුන් එ වර්ග යෝකර ගැනීම ද මේ තියා යිදිවිය. රාන විවිධත්වයේ ප්‍රධාන උපාග ඇත්තේ ගාක දරුණ අතරමය. ඉමාදි සහ ගනේෂන් (1973) වර්ෂ 1967 හේ 1969 හේ අතර කාලය තුළදී, විවිධ වයස කාණ්ඩවලට අයන් දේශීය එ වර්ග විශාල සංඛ්‍යාවක ආවේණික ලක්ෂණ අධ්‍යාපනය කළහ. බොහෝ ආවේණික ලක්ෂණ සම්බන්ධයන් බහුරුපතකාව පැවති බවත්, එයේම බොහෝ ප්‍රමාදික ලක්ෂණ සම්බන්ධයන් පුරුල් රාන විවිධත්වයක් පැවති බවත් මුවුන්ට දක්නට ලැබේ. ප්‍රාප්ති 2500 හේ වූ දේශීය එ වර්ග එකතුවක් පිළිපිළිනයේ රාත්‍යන්තර එ පර්‍යාග්‍රහ මධ්‍යස්ථානයේ රාන බැංකුවෙහි තුන්පත් කරනු ලැබූ අතර, ඩේ. අඩි. ඩී. එ. ආයතනයේ ආධාර ඇතිව, 1988 දී ගන්නෝරුවේදී ගාක රාන සිප්පත් මධ්‍යස්ථානයේ රාන බැංකුවෙහි පිළිවුවෙන් පසුව, මෙහි රාන එකතුව තැවත මෙරටට ගෙනවිත දෙවු, දැන් ඒවා වෙනත් සෝග විශේෂ සමුහද යමහ පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ. මුළු සංඛ්‍යාව 11,500 හේ වේ.

කාමි ජෙව විවිධත්වය කෙරේහි හෝග දියුණු කිරීමේ
බලපෑම

වි අභිජනන වැඩ සටහන් ඉදිරියට යාම සහ අභිජනවයෙන් හඳුනුවා දෙන ලද විරග මූදා හැරීම ද සමඟ දේශීය විරග විගා කිරීම අවු වි හිය අතර, එහි ප්‍රවීතලය වශයෙන්, විගා කරන ලද තිම් පමාණයෙන් 97% කම ඇද විගා

කොරෝන්සේ අර්ථයෙන් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ විට වරගයි. නව රිටරග සිඟු වශයෙන් යොදා ගැනීම තිසා, සේතුයෙහි රාන විවිධත්වය තුන් වන්නට විය. දැන් ගාවිතා වන ගාක දරුවල ප්‍රධාන වශයෙන් සිනා සහ ලැබේයේ දෙවරගයට අයත් රාන ඇති අතර, පියයට 18.8 පිට 50 දක්වා වූ නාෂණීක රාන ප්‍රහිතයන්ට එය සේතු වි ඇත. (ජාවියර සහ තවත් අය, 1989) “බි-ඩියෝ-වූ රෙන් කොරෝන් ආ කුරු රාන අපුතෙන් දියුණු කරන ලද අඩක් කුරු විට වරග සියලුම යොදා ගනු ලැබූ ඇත. ගැට මූද්‍යාට මරෝත්තු දෙන ප්‍රධාන රාන මින් 677/678 ස් ලබාගෙන ගොටුන් කොරෝන ජනප්‍රිය බොහෝ විට වරග තුළ වූ, ගැට මූද්‍යාට මරෝත්තු දීමේ ගක්තිය තැනිව හිය අතර, ප්‍රධායක මින් 677/678 ද තැනිව ගියේය. දුම්‍රි ගාක ජ්‍රෙවිඛයන්ට මරෝත්තුමේ සඳහා ගාවිත කුරුණු එකම රාන ප්‍රහිතය පිටිනි - 33 වන අතර, එයද දැන් ආරණ්‍යකාරී තොවන තත්ත්වයන් පෙන්තුම් කරයි. රෝග සිද දුම්‍රිම සඳහා ප්‍රතිරෝධ ගක්තිය ඇැණුහිටි අවස්ථා ගැන ද වාරතා වි ඇත. වගා කරන ලද නාවත් විටරගවල රාන පදනම පැවැත්‍රීම තිසා, පැහැදිලිවලට, රෝගවලට සහ උපදුටුවලට රාන පහසුවෙන් ගොදුරුවීමේ අවදානම උදා වි ඇත. ලවණ, තියෙන සහ අහිතකර පාඨු තත්ත්ව වැනි අඩ්‍යි ප්‍රත්‍යාඛනවලට මරෝත්තු දෙන අහිතනන කාර්යයන්හි තිරත්වීම අවශ්‍ය වේ.

කෘෂිකරුමයේදී, ගාක විශේෂ ඇතුළත විවිධත්වය, වෙන වෙන විශේෂ අතර විවිධත්වයට විඩා විශේෂත්වයක් උසුලයි. එල දැරීමේ කාර්ය සාධනයෙහිලා, රාන දරුවල විත්‍තාකම විවිධ විශ්ලේෂණ සිල්පත්‍රම මහින් තක්සේරු කරනු ලැබූ ඇත. පුරුල් ප්‍රදේශයක් පුරාම මෙන්ම අනුතුමයෙන් අවුරුදු ක්ෂේපයක්ම එල දරන වරග ලබා ගැනීම කොරෝන් දැන් වැඩි අවධාරණයක් කැරෙමින් පවතී. මේ හැනියාව “ස්පායිනාව්” යනුවෙන් හැඳින්වේ. එක් එක් බිමක් සඳහා පාරිසරික පුවිය වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේදී පරිස්‍යාලය හාරතය කරනු ලැබූ වරගවල ඔධ්‍යතා පලදුව යොදා ගේ ප්‍රතිගමන තාක්ෂණික තුම වි සඳහා ද (ගන්ෂන් සහ විටින්ටන්, 1976) සේයා බො-වි සඳහාද (ගන්ෂන් සහ එමරුජන්, 1986) වාරතා කරනු ලැබේන. පුරුල් පාරිසරික පරායයක් හරහා බොහෝ විටරගවලට අයත් අනුවර්තනයනාව සහ අහිතනන මාරග සංස්දහය කිරීම සඳහා මෙයි ප්‍රතිගමන තාක්ෂණ තුමය ප්‍රයෝගන්වන් වේ.

නිරායාය විකෘති වශයෙන් ස්වභාව ධර්මය ඇතුළත්ත් නව අනු ලක්ෂණ මතුවේ.

කේ-8 කුරු විටකෘතිය 1960 ගණන්වල ත්‍යැපින්නොට දියුණුක්කය තුළදී එවි - 4 හි ස්වා-පිදිද කුරු විකෘතියක් වශයෙන් පැන ගැනීම්. පරිණාමික වූයාවලි කැඩිනම් කිරීම සඳහා රසායනික හෝ හොතික රීකෘතින් ගාවිත වශයෙන් ද ප්‍රේරණය කරනු ලැබිය ගැනීය. පසුව එවි-4 තමින් හැඳින්වුණු එම්ඩි 273(එම්) විටකෘතිය වෙනත් බොහෝ විටකෘති, ගැමා සහ තිපුලුවෝන් තිරණ යොදා ගැනීම් ප්‍රේරණ විකෘති වශයෙන් විකාශනය විය. (ගන්ෂන් පි, 1970, 1971) කේ-8 විකෘතිය සහ එම්ඩි - 273 (එම්) යන දෙකම ප්‍රකට විට වරගයක් වූ එවි 4 න්

විශ්වත්තන්හ වූ දුරිතියික විකෘති දෙකක් වන අතර, ඒවා ඩි-ඩියෝ-වූ-රෙන් ජාත්‍යවලට විඩා වෙනස් කුරු ජාත්‍යවලින් පුක්කය. (ගන්ෂන් සහ විටින්ටන්, 1975).

දියුණු අහිතනක හා මෙලෙක්පුලර් අණුක තාක්ෂණ අමහරකින් එවි සහ අඩ්‍යි ප්‍රත්‍යාඛනවලට වලට මුරුත්තු දෙන වරග සංවර්ධනය ඉක්මන් කිරීම සඳහා විද්‍යාභයින්ට සිල්පීය කාර්ය තුමයක් ලබා දෙන අතර, එමහින් අනාගත අවශ්‍යතා සපුරාදීම සඳහා හෝගවල තිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම්, ආනයනය කරනු ලබන මිල අධික කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය අඩු කිරීම්, ආභාරමය තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම් කෘෂි කාර්මික තිෂ්පාදනවල කළ තබා ගැනීමේ තත්ත්වය ව්‍යාප්ත කිරීම් දියුවේ. වගා කළ හෝගවලට සම්බන්ධ වනගත විශේෂවලින් තවදුර දියුණුවීම සඳහා වූ සංවය බිඩිවන අතර වනගත විශේෂ කොරෝන් විගා කළහෝග කරන රාන මාරු කිරීමේ තාක්ෂණික කුම නොකවිව දියුණු කරනු ලබමින් පවතී. හෝගවලට සම්බන්ධිත විවිධ වනගත විශේෂ 227 ස් ශ්‍රී ලංකාවේදී හඳුනාගනු ලැබූ ඇත. (ගන්ෂන් සහ තවත් අය, 1995).

ශ්‍රී ලංකාවේ වියලි කළාපීය කෘෂිකම් පරෝදුකාලීන මධ්‍යස්ථානයක දී බො-වි පුරුල් වර්ණය කර එවා ප්‍රමානුකළව අහිතනනය කිරීම මගින් වැඩිදියුණු පුහු-දැන් ඇති කිරීම පිළිබු කරන දරුණයක්. (කරදින් ආරු පුද්ගලයෙන්.)

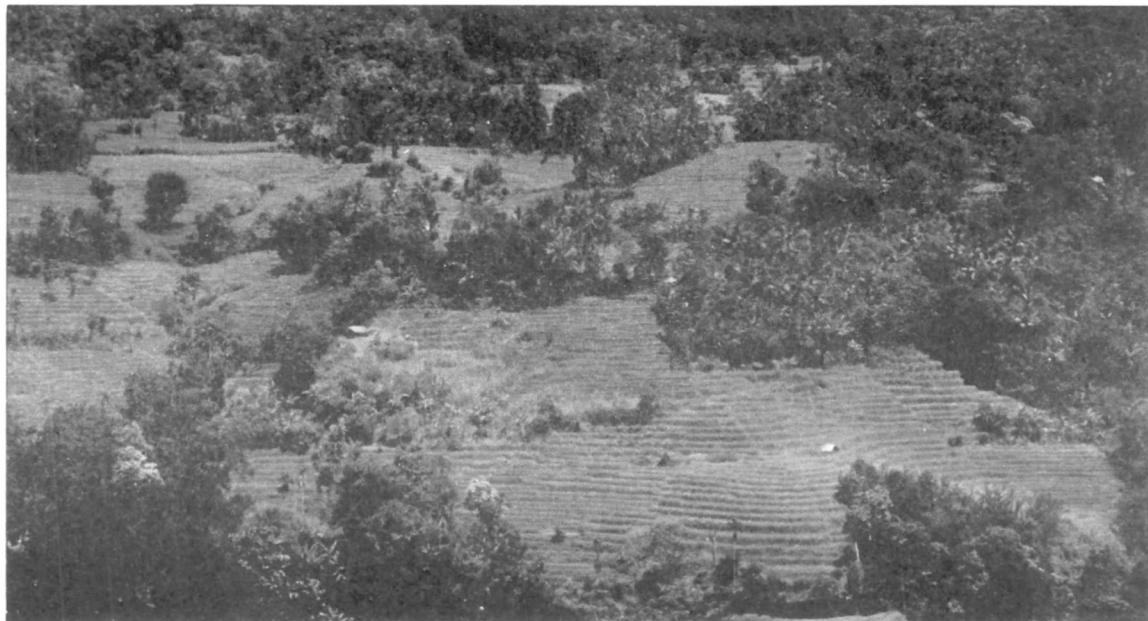
වගා කළ විටරග, ඒවාට වාර්ෂිකව තැක්මී කියන වරගවලට විඩා විවිධත්වයෙන් අඩු බවද, එමහින්ම හොම දරුණ, තම බහු වාර්ෂික බැංකු දරුවලට විඩා විවිධත්වයෙන්

අඩු බවද වී පිළිබඳ මොලුකිපුල අණුක ඇගයුමේදී පෙනී ගොස් ඇත. (මකා. 1988, දෙවෑනි 1985). වී වල සහ වල් වී වල කෘමි පැලිබේදවලට මරෝත්තුදීමේ හැකියාව පරික්ෂා කර බැඳීමේදී වගා කළ වී වල තීරික්ෂණය කරනු ලද එක් එක් ප්‍රතිරෝධ ප්‍රහවයකට වල් වී වල ප්‍රතිරෝධ ප්‍රහව 50 ක් දක්නට හැකි බව හෙයින්ට්‍ර්‍වි සහ තවත් අය (1985) සෞයා ගෙන ඇත. ව්‍යාධිතනකයන්ට ප්‍රතිරෝධය දැක්වීමේ ඉහළ මට්ටමක් කුලු වී වල තීරින බවද, ඉකෙඩා සහ තවත් අය (1990) විසින් වාර්තා කරනු ලැබ ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට තීරින මරයිසා විශේෂ හය අතරින් මරයිසා රිසෝමුරියිස (Oryza rhizomatis) විශේෂය ආල්ංකාවට ආවේණික වේ. තවද, ආල්ංකාවේ සහ අපිකාවේ ප්‍රධාන වශයෙන් උගන්ඩාව, වැන්සානියාව, කින්සාව, රුවන්ඩාව සහ සයර් යන රටවල ද පමණක් දක්නට ලැබෙන මරයිසා රේඩින්ගරී (Oryza eichingeri) විශේෂය තීරි මේ රටවල අතර ගාකමය සම්බන්ධතාවක් ඇති බව හැඳ වේ. මත්තියාද, යත්තොන්, ගොන්චිවානා දේශය කුඩා යාමට පෙර ආල්ංකාව මෙයි රටවලට තුළුරින් පිළිටා තිබුණු බැවිනි. ආල්ංකාවෙන් ලබාගත් මිරුරිපෝගත් (O. Rufipogons) විශේෂයේ එක් ප්‍රාප්තියකට ලවණ්‍යතාවට මරෝත්තු දීමේ ගක්තිය ඇත. කෙමි හේග තොවූවෙන දැක්වූ වියවහාමයේ ප්‍රබල ආම්ලික සල්පේට් සහිත පෙයිහි මි. රුහිපොගොන් විශේෂය වැවෙන බැවි පෙනී ගොස් ඇත. මි. රුහිපොගොන්හි ඇති ජාත ලබා දෙන පුරුෂ වන්ධනාව විනයේ හයිනත් දුපත් දී සෞයා ගතු ලැබිණි. (ලින් සහ පුවාන්, 1980). වර්ෂ 1991 දී, විනයේ මුළු වී වගා බේම් ප්‍රමාණයෙන් 55% ක් වූ හෙක්ටාර මිලයන 17.6 ක දෙමුහුන් වී වගා කරන ලදී. මි. නිවරා (O. nivara) කෙරෙන් ලබාගත් ප්‍රධාන පෙළේ ප්‍රමුඛ ජාතයක්, තෙතු සහිත උන වර්ධන විසිරය ජෙව් දරයෙකට ප්‍රතිරෝධ දැක්වීමේ වගකීම උසුලයි. (කුල් සහ ඩි. 1974) මි. රුහිපොගොනායට සයිල ප්‍රාප්තිය පුරුෂ වන්ධනා ප්‍රහවයන් ඇති බැවි වර්මානී සහ මින්ස්යේ (1988) වාර්තා කළහ.

ඇරු ජාත, වී වලට හඳුන්වා දෙනු ලැබීම තීරා පොහොර වර්ග කාරුයකාම ලෙස හාවිතා කිරීම ආරම්භ විනු තමුන්, කෙටි පියවරකින් වල් පැලුටි මරදනය තොකළ හැකි තීරා වල්නාගක දුවා එලදායි ලෙස පාවිච්චි කිරීමට සිදු විය. ගොවිතුන් කිරීම ව්‍යාප්ත විමන් හේග පාලදාව වැඩිවිමත් සමඟ කෘමි පැලිබේදවල ව්‍යාධිතනකවල සහ වල් පැලුටිවල ජෙව් විවිධත්වය අලුත් තීරික්තන සෞයා ගොස් ඇත් අලුත් ගැඹුවික් ලෙස මතු වී ඇත. සූජුද තේවින්ට ඉහළ මට්ටමේ විකෘති අනුපාතියකයක් ඇති අතර, අලුත් ආසාධන ආකාර වර්ධනය වී ගාක දරයිවලට හානි පමුණුවයි. මේ තත්ත්වය තීරා, එලදා ගක්තිය වැඩි කරගැනීම කෙරෙහි පමණක් අවබානය යොමු කරනවාට විභා, නව රෝග කාරකයන්ට සහ කෘමි පැලිබේද නීව දරයිවලටේ ප්‍රතිරෝධය දැක්වීය හැකි තව වර්ගවල ප්‍රාප්තිය තොකවිවා වර්ධනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. ප්‍රතිරෝධය දැක්වීමේ මාර්ග සංවර්ධනය කිරීමෙන් අතින් පළදාව පවත්වා ගෙන යාමේ මේ ක්‍රමය ප්‍රාග්ධනවා සහ සම්න් (1986) විසින් හඳුන්වනු ලබන්නේ "දරකිය ප්‍රතියෝගිත තරග දිවීම" (The Varietal relay race) යනුවෙනි.

වී වලදී මෙන්ම, සේගම්, සුරිය කාන්ත සහ මෙනෙරිවලදීද සෙයෙල ප්‍රාග්ධනවා දෙමුහුන් විශ්‍රාන්ති නීත් නීත් පැවත්වා සඳහා උපයෝගී කරගතු ලැබේ. බිජ නීත් පැවත්වන ගාකයේ අව පරාගණය, සෙයෙල ප්‍රාග්ධනයේ වන්ධනකරණ බලපෑමෙන් හටගත් පුරුෂ වන්ධනතාව ප්‍රේරණය කිරීමෙන් වැළකී යන අතර, මෙය සෙයෙල ප්‍රාග්ධනයේ ඇති ජාත දුවා විසින් පාලනය කරගතු ලැබේ. නාජාම්පියේ ඇති ජාත දුවා විසින් තාත්ත්වික පුරුෂ වන්ධනතාව යනුවෙන් හැඳින්වෙන පුරුෂ වන්ධනතාව පිරි නමුනු ලබන අවස්ථාවන්හිදී ද පුරුෂ වන්ධනතාව නීත්පාදනය වේ. විදේශීය පොදුගලික සමාගම් ද ගක්කාලී, රතු මිරිස්, ගොවා, එණු ආදී එළවුලු හේගවල පාලදාව අධික දෙමුහුන් නීත්පාදනය කරකි. පොහොර රහිතව බිජ සංවර්ධන කිරීම හොවන් විසංයෝගතාව, ජාත්‍යන්තර කෘමි කාරුමික පරයේෂණ මධ්‍යස්ථාන විසින් මුළු, මෙනෙර්,

වගා සෙවුයයා,
එක් වනාන සහ
යාපෑව ඇති
ඡාලුව මාසි යෙව
විවිධත්වයේ
රහිණාමයට
දායකවීම

වී, තිරිණ සහ සක්වාභාර හෝග සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කර බලනු ලැබේ. මෙහිදී බිජවල රාන සැකැස්ම මව ගාකයේ රාන සැකැස්මට සුම අතින්ම සමාන වේ. මූල් පරපුර දෙමුහුන් ගෙනිය තබා ගනින් දෙමුහුන් ගාක වෙතින් විසංයෝගතාව තුළින් බිජ ලබාගැනීම විශාල ලෙස වාසිදායක වනු ඇත.

ඇල්ත ගෝග

අනුවර්තනය කරනු ලැබිය හැකි අවස්ථාවලදී නවගෝග අලුතෙන් හදුන්වා දී නොකළවා වවතු ලැබිණු. හැත්තු ගණන්වලදී, රාත්‍රාන්තර සෝයා බෝලි පරයේෂණ වැඩි සටහන මහින් සෝයා බෝලි සැකැස්ම දෙනු ලැබූ අතර. මහජුලුප්පලමේදී කළාපීය කැමිකාර්මික පරයේෂණ හදුන්වා දෙනු ලැබිණු. අනුවර්තනය කළන්කි තුළු මූලික වර්ග 1980 දී ගාක රාන සම්පත් පිළිබඳ රාත්‍රාන්තර මණ්ඩලය මහින් හදුන්වා දෙන ලදී. වඩා ශිෂ්ත ගනියෙන් යුත් කදු රට තුවට 1980 දී "පිවි" හදුන්වා දෙනු ලැබිණු.

වැඩි පාරිපරික යෝගකාවයකින් පහ වාණිජමය විනාශකින් යුතුක නව බෝග වැඩි පාලනීය වැදගත් අංශයකි. 1995 වියලර දෙපුමිලර 29 වැනිදාට යෙදුනු ලෙස විවිධත්ව දිනයේ දී ආභාරයට ගනාති උණ බැඩු ප්‍රශ්නයක (වින්ඩිරෝකාලමය අද්දපර) හදුන්වා දීමට මූල්‍ය ගරු කැමිකම් සහ ඉවම් අමාකා ඩී. එම්. ජයරත්න මැයිඛමා විසින් එම ගාමකයේ ප්‍රාග්ධනය රාජකීය උදිසිදුවා ඇත.

කුම්ම ගතහැකි උණ ගාකය (Dendrocalamus), එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩි සටහනේ ආභාර හා කැමිකරම සංවිධානයේ අනුග්‍රහය ඇතිව, කැමිකරම ඉවම් හා වන සම්පත් අමාත්‍ය, ගරු ඩී. එම්. ජයරත්න මැයිඛමාගේ සමාරම්භන්වයෙන් 1995 දී තායිලන්තයේ රාජකීය වන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හදුන්වා දෙන ලදී. මෙය, උසස් වාණිජමය විනාශකාවකින්ද, හොඳ ජේව් පාරිපරික ගැලපීමින්ද, උසස් පාරිපරික ප්‍රතිසංවර්ධන අගයකින්ද යුත් අරින් විනාශක ගෝගයක් වන අතර. ග්‍රාමීය අංශය තුළ රැකියා උණපාදනය කිරීමේන්, ආදායම වැඩි කිරීමේන් හැකියාව රුව ඇත. එහි ප්‍රාග්ධන මොට් අමුවෙන්ද, තම්බා ද අව්‍යාරු දමාද පැසවා ගෙන ද, වේලාගෙනද ප්‍රයෝගනයට ගනු ලැබේ. එහි මේරු කදන් ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන උණ විශේෂවලට වඩා ගක්කිමත් හා කල් ප්‍රවත්තා ඒවා බැවින්, උසස් ගොඩිනැගිලි ද්‍රව්‍යයන් වශයෙන් බෙහෙවින් අගය කරනු ලැබේ. එසේම මෙහි උණ කදන් උසස් විරශයේ ගෘහනාඡේඩි, සංඟිත භාණ්ඩ, අත්කම් භාණ්ඩ ආදිය සඳහා ද ප්‍රයෝගනයට ගත හැකිය.

නව කාර්මික තිෂ්පාදන, රසකාරක, මධුර කාරක, රසායනික පරිණාමක, බහු අවයවක, බෙහෙන් ද්‍රව්‍ය, යුවලද විලුවෙන්, ලිජිස්ටි ආදිය පිළිබඳ ප්‍රයෝගනවත් මූලාශ්‍ර වශයෙන් නවගෝග යොදා ගනු ලැබිය හැකිය.

ප්‍රපුහිය දැන කුපිය තුළදී කැමි කාර්මික භාවිතා ක්‍රමවල දියුතුව, ඉවම් පරිහරණය වෙශයෙන් වෙනස්වීම, පැවු රාන පැදනම්වලින් යුත් නැවත වර්ග යොදා ගැනීම, ඉවම් එම් - පෙහෙලි කිරීම, තියනය වැනි ස්වාභාවික විපත්, පුළුලුවල වැනි දැ සහ වෙනත් සාධක කැමි ජේව් විවිධත්වය අඩුවීමට හේතුවිය.

පොල්වල ජේව් විවිධත්වය ගැන සැලකීමේ දී, ශ්‍රී ලංකාවට ම ආවේණික වූ දේ මූලිද හදුනා ගනු ලැබූ ඇතැම් වාගාදරු අභාවයට ගොස් ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු පුදේශයෙහි 1987 දී ඇතිවූ දිග තියග හේතුකාටගෙන පොල් ගස් 2,00,000 ක් පමණ විනාඈ විය. රටේ තැනෙනහිර පුදේශයේ හටගත් පුළුලුවල තිසා ගස් දස්කළකු දෙකක් පමණ විනාඈ මූබයට පත්විය. පමුද බාධනය නොපැවතී පිදුවන අතර, එයින් පොල් ගහනය අඩු වෙනවා පමණක් නොව එහි රාන බාධනය ද සිදු වේ.

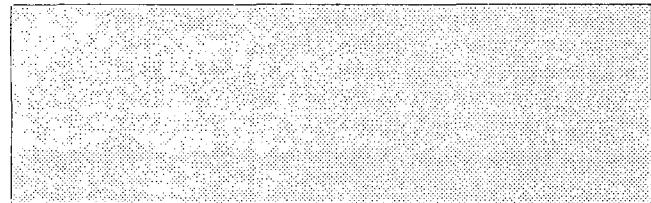
ඇල්ල සංඛ්‍යාතයන් ගහනය කෙරෙහි බේදී යන ආකාරය අනුව, අපේක්ෂිත ඇල්ල සංඛ්‍යාත සිංහිතව රාන විවිධත්වය ලබාගෙන වන්මත් සහ අනාගත පර්මිපරාවන් ගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා සංරක්ෂණය කෙරෙන බවට සහතික වෙමින්, මෙහි කැමි ජේව් ජේව් විවිධත්වය, මූල් ස්ථානයෙන් පරිබාහිරව සංරක්ෂණය කරනු ලැබිය යුතුය. ආභාර හෝග විවිධත්ව සංරක්ෂණය ගත්තේරුවේ ගාක රාන සම්පත් මධ්‍ය ස්ථානයෙන් සිදු කරනු ලැබේ. බහු වාර්ෂික ගාක සඳහා රාන බැවුම්වල සහ කෙත්වල පීවී ගාක වශයෙන්ද පරිබාහිර සංරක්ෂණය හෝග වැඩි දියුණුවට කෙටින්ම සම්බන්ධ වන

අතර, හෝග නිෂ්පාදනය වැඩි කර ගැනීම සඳහා අනුවරත්නයේ විගා දරක ලෙස, අනිශනතය කරන්නන්ටද අවසානයේදී ගොවින්ට ද එයින් ලැබෙන ප්‍රයෝගන අනුව එය තීරණය කෙරෙනු ඇති බැවි අවධාරණය කරනු ලැබේ.

දේශගුණික විපරයාසය සහ කාමි ජේව විවිධත්වය

සිදුවීමට ඇතුළු අපේක්ෂිත දේශගුණික විපරයාසය ගැන සලකා බැඳීමේදී, දැයි පාරප්‍රිමිවූල විකිරණවලට හෝ වායුගෝලීය කාබන් වියොක්සයිඩ් වායුවට හෝ දුෂ්ණ මට්ටම්වලට හෝ මිරෝන්තු දෙන සහ මත්‍ය පළදාවක් පහිත විවිධත්වයට අනාගතයේ වැදගත්කමන් ලැබිය හැකි වනු ඇත. අනිර්ක්‍රම කාබන් වියොක්සයිඩ් වායුවේ විශාල ප්‍රමාණයක් තුළත ඉත්ති දහනයෙන් මූදා හැරෙන අතර, එට අඩු ප්‍රමාණයක් මූදා හැරෙන්නේ ඉතිම් පරිහරණ වෙනස්කම් තිසා විශේෂයෙන් ම කුලු එම් පෙහෙළි කිරීම තිසා ය. (හෝවන් සහ වුව්විල්, 1989). කාබන් වියොක්සයිඩ් මට්ටම තිසරග වශයෙන් වැඩිවීම ප්‍රහා යායාල්ස්ඩ මාරුගය පහිත සි 4 ඒවාට වඩා සි 3 හෝගවලට ප්‍රයෝගනවත් විය හැකිය. කෙසේ වෙනත්, සි - 4 හෝග සහ ඒවා පමණ පවතින උග්‍රණන්වියේ හෝ වියලි බවේ වැඩිවීමට වඩාත් ක්ෂේකිව අනුවරත්නය විය හැකි අතර, එහි ගැඩි ප්‍රතිප්‍රාග්‍රහණය ප්‍රවානකවත් කිරීම දුෂ්කරය. හරිතාගාර ආවරණය ද කාබන් වියොක්සයිඩ් නැරුණු විට, මිනෝන්, නයිට්‍රොයිඩ් මක්සයිඩ්

වැනි වෙනත් වායුවල වර්ධනය මෙන්ම ජලවාෂ්ප ද තිසා හට ගැනෙනු ඇති අතර, ඒවා කැමිකාර්මික බලපූමට ද, ලක් වේ. මිනෝන් මට්ටම කාබන් වියොක්සයිඩ්වලට වඩා වෙශයෙන් වැඩිවින අතර, මිලන විසර 50 තුළදී එය ප්‍රධාන හරිතාගාර වායුව වීමට ද ඉති ඇත. ප්‍රධාන කොටම කැමිකාර්මික ත්‍රියාකාරකම් තිසා හට ගැනෙන නයිට්‍රොයිඩ් මක්සයිඩ් අනාගතයේදී වැදගත් බවක් උස්සනු ඇත. ජුන්සන් (1990) ගේ "ආයියාවේ වි නිෂ්පාදනය පිළිබඳ අනුකරණ ආදරණය" නම් තෘතියෙහි දැක්වෙන්නේ හිටි. 2020 න් පදුව උග්‍රණවත්වය සහ විකිරණය වෙනස් විමේ අනියම් විපාක, වායුගෝලීය කාබන් වියොක්සයිඩ් වැඩිවීමේ යහපත් ප්‍රතිප්‍රාග්‍රහණය ඉක්මවා යාහැකි බවයි. දේශගුණික විපරයාසයන්ගේ උපද්‍රවිවලට මිරෝන්තුදීම සඳහා, අනුක තාක්ෂණ යොදාගතිමින්, වයිරස් රෝගවලට ප්‍රතිරෝධ දැක්වීමේ තව තුම, පැලැටි නාඛක, අනිරනත තුම පිළිබඳ තව පාලන සහ තව කක්ෂ පුවමාරු කර ගැනීම යන ජේව තුම උපකාරී වනු ඇත.

ආක්‍රිත ලේඛන

- අධ්‍යික්‍රිත, රී. එල්, එල් (1952) ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති ලේඛනගත නොවු වී වර්ග ස්වූහයක් පිළිබඳ මුලික පටහනයක. තිවර කෘෂිකරමය. (ලංකාව) 108, 21 - 28.
- අධ්‍යික්‍රිත, ඩී.ඩී. (1955). ලංකාවේ විස්තරණවල සම්මතවය සහ සම්බන්ධතාව - ලංකා විද්‍යාලිවරිධන සංගමයේ සැසිවාර - පිටු 99 - 121
- නෙශවාරනායක, බිබිලිටි. එම්, පුද්ගල්ක බාවා, එම්.පු.එස් (1991) ශ්‍රී ලංකාවේ එක දේශීය කාකවල ලේඛනයක - වන සම්බන්ධ නොරඹුරු පෝදා, කුලු දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව.
- වොන්ලේඩි, සී. එම්. සහ ඩේ. නුල්මිලින් (1984). කෘෂිකරමයේ විවාහික තීරණය අනියාරී විකාශනය - Adv. Agron. 26:97 - 143.
- ගනේෂන්, පි (1970). ලංකාවේ Brachiaria brizantha stapf සහ සම්බන්ධ ඉන්ඩිකා වී වර්ග පිළිබඳ උප්‍රේරිත විකාශන අධ්‍යාත්මික අධ්‍යායනය. II Tech. Rep. ser. අංක 102 IAEA, 7- 12.
- ගනේෂන්, පි (1971). ලංකාවේ එවි - 4 සහ එවි - 8 වී විග්‍රහවලට විකිරණ උප්‍රේරිත විකාශන මගින් තව වී වර්ග විකාශනය කිරීම - උප්‍රේරිත විකාශන මගින් වී අධ්‍යාත්මික අධ්‍යායනය. III Tech Rep Ser අංක 131 IAEA, 19 - 28.
- ගනේෂන්, පි. බාලෙන්දර, එස්. සහ දියානායක එම්.ඩී. (1995). යාක රාන සම්බන්ධ සංරුත්කාණය සහ එවාගේ ප්‍රවානත්වය භාවිතය - ආනාර සහ කෘෂිකරම සංවිධානය යදා යු. වාර්තාව - පිටු 63.

ඉකෙබා, ආර, බුස්ටෝර්, ඩී. එ. (කණී). ඔගාවා, වී. (1990). කුලු වි වල බැක්ට්‍රීරියා රෝගයට මිරෝන්තුදීමේ ගක්තිය ResNews 15 (3) :14.

ඉමායි, ඩී. සහ ගනේෂන්, පි (1973) - ලංකාවේ දේශීය වි වර්ගවල ආවේණික ලක්ෂණ පිළිබඳ අධ්‍යායන - තිවරණ කළායිය කෘෂිකරමය පිළිබඳ රජාක පාලන පරාරාව - 16(4) : 255-259.

ජුන්සන්, ඩී. එම් (1990). ආයියාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල අනාගත කාලගුණික තත්ත්වයන් තුළ විශ්වාස වී පළදාව - Neih. J. Agric Sci 38, 661 - 80.

ජාවියර, ඩී.එල්, පන්දනායක, ඩී.ඩී. සහ රාජපක්ෂ, ආර. එම්. වි (1989) මධ්‍යම වී අධ්‍යාත්මික ජාවියරියා විකාශනයට සැප්පාය, බන්ලගොඩ, ශ්‍රී ලංකාව, මධ්‍යම වී අධ්‍යාත්මික ජාවියරිය - පි. 17.

ඇජ්, ඩී.එස්. (1977). විව්ල රෝග සහ තම ප්‍රතිරෝධය Adv. Agron. (29:265:341).

ඇජ්, ඩී.එස්, උංච්, ශෙ. පි. (1974). විව්ල තෘත්තමය කුරු වයිරසයට සහ එහි රෝග වාහකයන්ට ප්‍රතිරෝධය දැක්වීමේ සහත උරුමය. J. Hered 65: 134- 136.

ලින්, එස්. ඩී. පුවින්, එල්.ඩී. (1980). වී අධ්‍යාත්මික තත්ත්වය විශ්වාස ප්‍රවීතය සුම් හි විනෙයේ දෙමුන්තුව් වී අධ්‍යාත්මික - IRRI පිළිපිටිය 35 පිට 51.

ලෝවි, එල්, (1927) - වී වල තුළමුහුන් මාදිලි තොරුගැනීම, ඒවා පිරික්සම සහ ගොඟැරීම - Trop. Agric. Vol. Lx VII අංක 5:309 - 318.

- ගෙන්සන්, පි. සහ එමරසන් ඩී. එන් (1986) - ශ්‍රී ලංකාවේ කැමි - පාරිසරික ප්‍රඳුක්වල යෝජා බෝංචි විගා දරුණුවල අනුවර්තනාව - පොරිකල් අග්‍රිකල්ට්ටරිස්ටි - 142: 41 - 58.
- ගෙන්සන්, පි. සහ විටින්ටන් ඩිලිල්ට්‍රි. ඩේ. (1975). වි වලට කුරු නිව සහ වෙනත් ආලේහික ලක්ෂණ උරුම්වීම - *Euphytica* 24: 775 - 784.
- ගෙන්සන්, පි. සහ විටින්ටන්, ඩිලිල්ට්‍රි. ඩේ. (1976) ශ්‍රී ලංකාවේ වි පලදාවේ ජ්‍යායිනාව - පරිනැශණාත්මක කැමිකරමය - 12: 361 - 368.
- හෙයිඩ්බූඩ්, රු. ඩී. මෙඩිරානේ, එල්. ඩී. සහ රජපායාස්, එව්. ආර. (1985). වි වල කැමි ප්‍රතිරෝධය සඳහා රාන ඇගුම, IRRI පිළිපිනය, පිටුව - 356.
- හෙටන්, ආර.ඩී. සහ වුව්චේල්, තී. එම්. (1989). ගෝලිය දේශගුණික විපර්යාසය. *Sci. Amer* 260 (4), 18-26.

- මොලගොඩ, ඩිලිල්ට්‍රි. (1924). ලංකාවේ වි වර්ග - *Trop. Aric Vol. Lx II* අංක 4: 218 - 224.
- මිකා, එව්. අයි. (1988). වි. විගාවේ සම්භවය - ජපාන විද්‍යා සංගම් මුද්‍රණාලය - වෛදියෝ - පි 254.
- පළක්නව්, ඩී. එල් සහ ජ්‍යායින්, එන්.ඩේ.එව්. (1986). කැමිකාර්මික පළදා ප්‍රවර්තනය - එව් විද්‍යාව. 36 (1), 40 - 5.
- යොකන්ඩ්, තී. (1985). අයිසොයයිම දන්න මත පදනම් වූ ඔරධිය යුතුයිවා ගණයේ පරිණාමික සම්බන්ධිතා - *Erol* 17 (1) 89 - 114.
- විරමති, එඩ්. එඩ්. පින්ස්යෝ, ඩී. (1988). පුරුෂ වන්ද්‍ය සෙල ප්ලාස්ම සහ රනක ගක්ති ප්‍රතිංසංස්කරණ රාන පිළිබඳ විශ්ලේෂණයේ සහ සංස්කරණ වර්තමාන තත්ත්වය - *Rice Genet. Newslet* 5: 9 - 15.

